

בבית המשפט העליון

עע"מ 3107/21

כבוד השופט י' עמית

לפני:

1. משטרת ישראל, המשרד לביטחון פנים
2. האגף לרישוי כלי ירייה, המשרד לביטחון פנים

המבקשים:

נ ג ד

גולן כפיר

המשיב:

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי
בבאר שבע בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים בתיק
עת"מ 19678-06-20 שניתן ביום 5.4.2021

עו"ד אבי טוויג, עו"ד רועי שויקה
עו"ד אבינעם גואלמן

בשם המבקשים:
בשם המשיב:

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט
'א' ביתן) בעת"מ 19678-06-20 מיום 5.4.2021, בגדרו הורה בית המשפט למבקשים
להפיק למשיב רישיון לכלי ירייה למשך שנה החל מיום 4.1.2021.

רקע ותמצית העובדות הצריכות לעניין

1. כנגד המשיב נפתחו שני תיקי חקירה שעניינם תלונות הדדיות של המשיב ואחותו
על מעשי אלימות בעקבות אירועים מהשנים 2014-2015 (להלן בהתאמה: תיק החקירה
הראשון ו-תיק החקירה השני). שני תיקי החקירה נסגרו מחוסר ראיות.

2. בהמשך, ביום 5.9.2016, המשיב קיבל רישיון לכלי ירייה בתבחין "מגורים
בישוב זכאי" (להלן: הרישיון). המשיב החזיק באקדח בהתאם לרישיונו. כעבור שנתיים,
תוקף הרישיון הוארך עד ליום 31.8.2021.

3. במרץ 2018 נפתח למשיב תיק חקירה נוסף (להלן: תיק החקירה השלישי)
בעקבות הודעה מאיימת ששלח למנהלת של אתר וירטואלי ליצירה, שהמשיב היה אחד
המשתתפים בו. בתמצית, מנהלת האתר כתבה למשיב כי הוא אינו מוזמן למפגש של
משתתפי האתר עם אומנים, בזו הלשון – "אם לא הבנת עד היום, אז אעשה עמך חסד

אחרון ואבהיר לך בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים: אחרי כל העבר שלך כאן בערוץ וההיסטוריה המסועפת שלך שכללה התנהגות שאינה מתאימה לנו והטרדות וכו' כפי שאתה עצמך יודע – אינך רצוי כאן. לא כאן ולא במפגשים, ואני יודעת על משתתפים רבים שעלולים לסלק אותך בבושת פנים מהמפגש ובכך אני רוצה...". בתגובה, המשיב כתב למנהלת האתר את ההודעה הבאה: "זה שחבורת בנות מפיצה עלי שקרים ללא הרף ומשכנעת את ראשי האתר... שאני מפלצת – עדיין לא הופכת את זה למציאות. זה בסדר - אני לא מפחד ממי שינסו להעיף אותי, בכו"מ יש לי אקדח" (ההדגשות הוספו – י"ע). במהלך חקירתו, המשיב טען כי ניתן היה להבין מהודעתה של מנהלת האתר כי היא מתכוונת לשלוח אנשים שיפגעו בו, ולכן ראה לנכון להבהיר שיש לו את האמצעים להגן על עצמו. ביום 1.8.2018 תיק החקירה נסגר בהסדר מותנה.

4. ביום 2.9.2018, על רקע תיק החקירה השלישי, בהמלצת משטרת ישראל, פקיד הרישוי ביטל את רישיונו של המשיב. ביום 13.3.2019 המשיב הגיש בקשה לחידוש הרישיון, אך בקשתו נדחתה. כעבור כחודשיים, ביום 22.5.2019, המשיב הגיש בקשה נוספת לחידוש הרישיון אך גם היא נדחתה. כעבור כתשעה חודשים, ביום 11.3.2020 המשיב הגיש בקשה נוספת לחידוש הרישיון אשר נדחתה אף היא. המשיב פנה מיוזמתו לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית, אשר קבעה כי אין סיבה נפשית או רגשית שבגינה אין ליתן לו רישיון (להלן: חוות הדעת הראשונה). המשיב ערר על החלטתו האחרונה של פקיד הרישוי וצירף את חוות הדעת הראשונה, אולם גם עררו נדחה.

5. בעקבות תלונתו של אחיו של המשיב במשטרה מיום 2.9.2018, נפתח למשיב תיק חקירה נוסף, שגם עניינו בחשד לביצוע עבירת איומים (להלן: תיק החקירה הרביעי). בתמצית, במסגרת תלונתו, אחיו של המשיב (להלן: האח), שבאותה העת היה חייל בשירות סדיר, תיאר שבזמן שהיה מחוץ לבית, המשיב התעסק בנשקו הצבאי. אמם ראתה שהמשיב מתעסק בנשקו הצבאי של האח והעירה לו על כך. בתגובה המשיב אמר לה: "אם תשרפי אני יוסיף שמן לאש [...]. מבחינתי את מתה מתה מתה". בעקבות הדברים האם התקשרה לאח, תיארה את שאירע, ואמרה שהיא פוחדת מהמשיב. כשחזר לביתו, אחיו של המשיב ראה שהקת של הנשק הצבאי שלו נלקחה. בשלב זה, המשיב אמר לו: "יש לך מזל שעכשיו זה רק הקת, פעם הבאה זה יהיה כל החלקים". בנוסף, האח ציין כי הוא הרגיש מאוים לאחר שראה את המשיב יושב על הספה עם האקדח עליו בתוך הנרתיק. במסגרת חקירתו, המשיב הסביר כי עובר לאירוע המתואר רכש עבור אחיו מספר אביזרי נשק, ובהם הקת. אולם, בעקבות שינוי שחל ביחסיהם, המשיב החליט לקחת בחזרה את הקת. תיק החקירה נסגר למחרת מחוסר ראיות, וזאת מבלי שבוטל ההסדר המותנה של המשיב בתיק החקירה השלישי.

6. ביום 8.6.2020 הגיש המשיב עתירה מנהלית לבית משפט המחוזי בבאר שבע בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים. בתמצית, המשיב טען כי הוא עומד בקריטריונים לקבלת רישיון; כי אין טעם למנוע ממנו רישיון; וכי הממונה באגף לרישוי כלי ירייה במשרד לביטחון פנים (להלן: הממונה) כלל לא הפעיל שיקול דעת עת דחה את עררו, אלא הסתמך אך על עמדת משטרת ישראל. מנגד, המבקשים טענו כי מוקנית להם סמכות רחבה בכל הנוגע למתן רישיונות לכלי ירייה; כי יש בתיקי החקירה שנפתחו למשיב, שהם בתחום האלימות, כדי ללמד על מסוכנותו; וכי ההחלטות בעניינו של המשיב התקבלו באופן ראוי וסביר, כך שאין הצדקה להתערבותו של בית המשפט. ביני לביני, בעוד העתירה תלויה ועומדת, בהמלצת בית משפט קמא, המשיב נבדק על ידי פסיכיאטר מטעם המדינה, אשר קבע כי הלה כשיר לשאת נשק במשך שנה (וכי בתום השנה יהיה עליו להיבדק שוב במידה שירצה להאריך את הרישיון) (להלן: חוות הדעת השנייה). ברם, בהחלטתו מיום 5.1.2021 דחה הממונה את בקשת המשיב לקבלת רישיון. נקבע, בין היתר, כי הוחלט לאמץ את עמדת משטרת ישראל לפיה נשקפת מסוכנות מהמשיב, הגם שלא הוגשו נגדו כתבי אישום; וכי חוות הדעת השנייה, אשר קבעה שניתן להפיק למשיב רישיון זמני – לשנה בלבד, מחזקת את החשש למסוכנות שנשקפת ממנו.

7. בפסק דינו מיום 5.4.2021 קיבל בית משפט קמא את עתירתו של המשיב, והורה למבקשים להפיק לו, תוך 30 יום, רישיון לכלי ירייה למשך שנה רטרואקטיבית מיום 4.1.2021. נקבע, בין היתר, כי אין בתיקי החקירה שנפתחו למשיב כדי למנוע ממנו קבלת רישיון. באשר לתיק החקירה הראשון והשני, נקבע כי אין ליתן להם משקל מאחר שהמשטרה המליצה ליתן למשיב רישיון, עת הייתה מודעת לקיומם של תיקים אלו. באשר לתיק החקירה השלישי, נקבע כי גם הוא אינו יכול לשמש טעם למניעת רישיון מהמשיב, שכן "ספק אם ניתן להגדיר את מעשה העוול [המשיב] כאיום בפגיעה שלא כדין באחר [...] הדברים [...] באו בתגובה לדברים הבוטים שהופנו אליו, שכללו אזהרה/איום כלפיו שאם יגיע למפגש, משתתפים רבים עלולים לסלק אותו משם בבושת פנים. ההסבר שהעותר נתן במשטרה להקשר הדברים, סביר ומניח את הדעת, וכך גם דבריו הנחרצים על כך שלא היתה לו כל כוונה לפגוע באיש ועל הפרשנות המעוותת שביקשו לתת לדברים שכתב" (פסק דינו של בית משפט קמא, בפסקה 11); וכן מאחר שהמשטרה סגרה את התיק בהסדר מותנה – מה שמעיד על כך שהיא ראתה את האירוע כלא משמעותי. באשר לתיק החקירה הרביעי, נקבע כי אין לייחס לו משקל של ממש בכל הקשור לקבלת רישיון, מאחר שלא היה בהתנהגותו המתוארת של המשיב כל פסול, וכן משום שיש להתחשב בכעסו של האח על כך שהמשיב לקח בחזרה את הקת שניתנה לו. עוד נקבע כי מעשה האיום שיוחס למשיב בתיק החקירה השלישי לא הצדיק את ביטול

הרישיון; כי נפלו פגמים פרוצדוראליים ומהותיים באופן ביטול הרישיון; כי שתי חוות הדעת הפסיכיאטריות שניתנו בעניינו של המשיב לא נבחנו כראוי; וכי מסקנתו של הממונה, לפיה לא ניתן להפיק למשיב רישיון, היא בלתי סבירה ויש לבטלה.

8. ביום 2.5.2021, כחודש לאחר שניתן פסק דינו של בית משפט קמא, הגישו המבקשים בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין לבית משפט קמא לתקופה של 15 יום בלבד, הוא המועד האחרון הקבוע להגשת ערעור. בהחלטתו מאותו היום, דחה בית משפט את הבקשה. נקבע, בין היתר, כי המבקשים השתהו עם הגשת הבקשה אשר הוגשה "ממש בדקה ה-90" מבלי שניתן הסבר לכך; וכי נוכח האמור בפסק הדין, אין חשש שדחיית הבקשה עלולה לסכן את ביטחון הציבור.

9. ביום 4.5.2021 הגישו המבקשים ערעור לבית משפט זה, ולצדו את הבקשה שבפניי.

עיקר טענות הצדדים

10. המבקשים טענו כי סיכויי הערעור גבוהים וכי מאזן הנוחות נוטה לטובתם. נטען, בין היתר, כי שגה בית משפט קמא את התייחס להחלטה בעניינו של המשיב כהחלטה לביטול רישיון קיים, שכן המדובר בהחלטה לא ליתן למשיב רישיון; כי לא הייתה עילה להתערבות בשיקול דעתם המקצועי של הגורמים האמונים על הערכת המסוכנות, אשר הגיעו למסקנה כי יש סיכון בהפקת רישיון למשיב; וכי בית משפט קמא שגה את לא בחן את הראיות המנהליות המצביעות על מסוכנותו של המשיב, ועת לא ייחס משקל מספק לחוות הדעת של הגורמים המקצועיים במשטרת ישראל אשר סבורים כי נשקפת מסוכנות מן המשיב, הנלמדת, בין היתר, מהראיות בתיקי החקירה שנסגרו. משכך, בשורה התחתונה, נטען כי מתן רישיון למשיב מהווה סכנה לשלום הציבור ובטחוננו כך שיש לעכב את ביצועו של פסק הדין.

11. מנגד, המשיב טען כי דין הבקשה להידחות. נטען, בין היתר, כי גורמים מקצועיים מטעם המבקשים קבעו בחוות הדעת השנייה כי לא נשקפת מהמשיב כל מסוכנות אשר מצדיקה אי מתן רישיון; כי המבקשים לא הגישו כל ראיה להוכחת מסוכנותו בבית משפט קמא; כי למשיב צורך בנשק לשם הגנה עצמית, במיוחד לאור התקופה הביטחונית הרגישה; כי תיק החקירה הראשון והשני נפתחו עקב סכסוך משפחתי עת היה קטין, וכי מאז חל שיפור משמעותי ביחסיו עם משפחתו; כי תיק החקירה הרביעי נפתח לאחר שאחיו כעס עליו שלקח בחזרה מתנה שניתנה לו, ושבמהלך

האירוע לא היה כל אקט של אלימות מצידו; וכי באשר לאירוע מושא תיק החקירה השלישי – הודה המשיב ששגה כאשר כתב בהודעה כי "יש לי אקדח", כי הוא מבין שטעה, וכי הוא שילם את הקנס ועמד בהסדר המותנה שהוטל עליו, כך שבשלב זה אין לזקוף את האירוע לחובתו.

דיון והכרעה

12. הלכה היא כי בקשה לעיכוב ביצוע תיבחן לאורם של שני שיקולים – סיכויי הערעור ומאזן הנוחות – כאשר בין שיקולים אלה מתקיים יחס של "מקבילית כוחות" (ראו, מני רבים, ע"מ 8805/18 רשות מקרקעי ישראל נ' גרציאני, בפסקה 8 (30.12.2018); ע"מ 7710/18 המשרד לביטחון פנים נ' אבו ג'אבר, בפסקה 7 (3.12.2018)). כמו כן, עת עסקינן בהליך מנהלי, נדרש בית המשפט במסגרת בחינת מאזן הנוחות לבחון גם את האפשרות של פגיעה באינטרס ציבורי (ראו: ע"מ 4607/16 Alstom Transport SA נ' נת"ע – נתיבי תחבורה עירוניים בע"מ, בפסקה 19 (26.6.2016); ע"מ 5880/18 שפר ביטחון בע"מ ואח' נ' המשרד לביטחון פנים האגף לרישוי כלי ירייה, בפסקה 12 (9.8.2018)).

13. איני רואה להידרש לסיכויי הערעור, באשר את עיקר המשקל יש ליתן לשיקול של מאזן הנוחות. במישור זה, אני סבור כי מאזן הנוחות נוטה באופן חד-משמעי לזכות המבקשים. אין כל דחיפות במתן רישיון נשק למשיב, ולא נטען על ידו כי הוא זקוק לנשק לצורך עיסוקו או משלח ידו. מנגד, הגורמים במשטרת ישראל האמונים על הערכת מסוכנות סבורים כי מתן רישיון למשיב יהווה סכנה לשלום הציבור ובטחונו. מבלי לטעת מסמרות באשר לסיכויי הערעור, הרי שאין מדובר בהחלטה שרירותית של המבקשים, אלא בהחלטה שיש לה בסיס לכאורי המעוגן בתיקי החקירה שנפתחו למשיב. מול אי נוחות שתיגרם, אם בכלל, למשיב, יש להציב את האינטרס הציבורי. במצב דברים זה, באיזון בין השיקולים הצריכים לעניין, מאזן הנוחות נוטה לעבר קבלת הבקשה.

14. לפני סיום אתיחס לטענה מקדמית של המשיב, ולפיה משהגישו המבקשים בקשה לעיכוב ביצוע לבית משפט קמא וזו נדחתה, היה עליהם להגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט זה על ההחלטה; ומשעה שחלף המועד להגשה, הרי שיש לדחות את הבקשה לעיכוב ביצוע על הסף.

ככלל, מקום שבו הוגשה לבית המשפט המחוזי בקשה לעיכוב ביצוע פסק דין עד להכרעה בערעור, והבקשה נדחתה, אזי יש להגיש בקשת רשות ערעור על החלטה זו

(ע"א 2631/15 הראל חברה לביטוח בע"מ נ' מסארוה (17.6.2015) (להלן: הלכת הראל)). הדברים נכונים גם כאשר בערעור מינהלי עסקינן (עע"מ 5422/15 פלוני נ' רשות מנהל מקרקעי ישראל, בפסקה 2 (10.8.2015); עע"מ 343/16 סקנת נ' עיריית רעננה, בפסקה 3 (13.1.2016); עע"מ 1413/16 הדני נ' רשם העמותות, בפסקה 2 (21.2.2016); עע"מ 641/17 פריציק איגור נ' משרד הפנים, בפסקה 5 להחלטתי (17.5.2017)).

אלא שבמקרה דנן, הבקשה לעיכוב ביצוע שהוגשה לערכאה קמא הייתה בקשה לתקופה של מספר ימים עד להגשת הערעור, מבלי להידרש כלל לסיכויי הערעור ולמאזן הנוחות. במצב דברים זה, הרציונל שבבסיס הלכת הראל לא מתקיים בענייננו, מאחר שהדיון בבקשת העיכוב לגופה במסגרת הבקשה דנן, הוא למעשה הדיון המקורי הראשון בבקשה. הבחנה זו מעוגנת בהלכת הראל, שם נאמר (בפסקה 20):

"סיכומו של דבר: קודם להגשת ערעור או בקשת רשות לערעור, רשאי בעל דין לפנות אל הערכאה הדיונית בבקשות לעיכוב ביצוע ולמתן סעדים זמניים לתקופת הערעור. עשה כן, לא תישמענה השגותיו אלא במסגרת בקשת רשות ערעור. לעומת זאת, ככל שעתר לעיכוב ביצוע קצר-מועד או למתן סעדים ארעיים בלבד, לצורך הבאת בקשותיו לפני ערכאת הערעור, הרי שזו תידרש לטענותיו כבמסגרת של 'גלגול' ראשון" (הדגשה הוספה – י"ע).

15. אשר על כן, הבקשה לעיכוב ביצוע מתקבלת. ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי יעוכב עד להכרעה בערעור.

נוכח התוצאה אליה הגעתי, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"ד בתמוז התשפ"א (24.6.2021).

ש ו פ ט